

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Marte Blomstrøm Heggli
Direkte tlf.:

Vår ref.: 14/12699-2
Deres ref.:

Vår dato: 11.12.2014
Deres dato:

Høringssvar fra Norsk Kulturråd

Vi viser til høring med bakgrunn i høringsbrev og høringsnotat fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 14.10.2014 om endringer i offentleglova. Dette er en høringsuttalelse fra fagadministrasjonen i Norsk kulturråd (Kulturrådet)

Før vi går inn og kommenterer de enkelte punkter i høringsnotatet vil vi si at Kulturrådet er svært positive til denne lovendringen. Vi synes det er viktig at offentlige data blir gjort tilgjengelig for de som vil benytte seg av denne informasjonen, og vi ser verdien i at dette nå blir lettere. Enklere tilgang til offentlige dokumenter vil være viktig i et samfunnsperspektiv, blant annet ved at det har betydning for næringsutviklingen. Allikevel ser vi at det fortsatt finnes hinder for dette, og deler langt på vei Kommisjonens oppfattelse av hvilke problemer som finnes, jf. høringsnotatets punkt 3. Vi mener det er et behov for koordinert innsats på tvers av fagfelt for å komme i mål. Selv om dette endringsdirektivet er et steg i riktig retning, er det viktig å ikke si seg fornøyd med dette arbeidet før vi er kommet nærmere en mer åpen forvaltning.

Kulturrådet stiller seg positive til kommisjonen retningslinjer nevnt i kapittel 2.3, og er enige i høringsnotatets vurdering om at Norge har kommet langt på dette punktet. Allikevel finner vi det nødvendig å påpeke – i likhet med kommisjonen – at det fortsatt finnes hindre for å realisere dagens lovverk. Dette gjelder også innen kultursektoren.

Ad artikkel 2. Kulturrådet forstår at det kan være lovteknisk uheldig å introdusere de nye definisjonene i offentleglova, men vi mener at det er viktig at disse er lett tilgjengelige, og foreslår at disse nevnes spesifikt i forarbeidene.

Ad endringen i offl § 30. I og med at dette er et minimumsdirektiv vil Kulturrådet anbefale at teksten i § 30 anmoder noe sterkere om tilgjengeliggjøring i maskinlesbare formater enn det forslaget som foreligger i dag. Vi anbefaler å endre «dersom det er mogleg og hensiktsmessig» til «dersom det ikkje medfører særskilte vanskar». På denne måten mener vi at terskelen for å la være å tilgjengeliggjøre dataene i maskinlesbare formater blir høyere, og at lovteksten bedre fremmer hensikten med dette direktivet.

Ad artikkel 4. Kulturrådet er enige med departementet i at klagereglene i det eksisterende forvaltningsmessige regelverket oppfyller Norges forpliktelser i henhold til direktivet. Vi vil allikevel påpeke at dette kan være et fagfelt som kjennes nytt og ukjent for mange, og det er viktig å sikre kompetansen på dette området, slik at vi får en trygg og riktig behandling av de klagen som kommer inn.

Artikkel 4 nr. 3 unntar ABM-institusjonene fra plikten til å gi en henvisning til den som er rettighetshaver, ved avslag på tilgang til informasjon som er begrunnet i tredjeparts opphavsrett. Vi er enige med departementet i at det ikke bør foreslås en lignende bestemmelse i Norsk rett. I og med at den avgrensningen som viderebruksdirektivet har hatt, ikke har vært en realitet i Norge, mener vi at hensynene som ligger bak avgrensningen ikke gjør seg gjeldene for institusjonene her i landet. Om ABM-institusjoner besitter informasjon om verkets opphavsmann, mener vi dette skal videreformidles. En plikt til å henvise til opphavsmannen kan føre til at det blir lettere for de som henvender seg å få brukt opphavsrettslig vernet materiale, fordi de blir satt i kontakt med den som kan gi de godkjennelse til dette. Dette ser vi som positivt.

Vi deler også departementets syn i spørsmålet om ABM-institusjonene skal underlegges tilsvarende krav til åpenhet om beregningsmåter for gebyr som andre offentlige virksomheter. Vi finner ingen grunner til hvorfor disse institusjonene skal unntas fra plikten til å beregne etter objektive, åpne og kontrollerbare kriterier, jf. begrunnelsen i avsnittet over.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på fremtidige lisensieringsordninger for viderebruk av offentlig informasjon.

Kulturrådet mener at lisensieringsordninger er formålstjenlig for å klarere hvilke rettigheter og plikter brukeren av de offentliggjorte dataene har, men at det er viktig at lisensene ikke blir brukt for å legge uberettigede begrensninger på bruken av data. Det er viktig at fremtidige lisensieringsordninger gjøres enkle og tydelige, og at innholdet i ordningen(e) ikke gir rom for tolkningstil. Det bør fokuseres på at anerkjente åpne lisenser, som for eksempel CC-lisenser eller eventuelt NLOD, skal gjøres kjent i de offentlige etatene, og det offentlige bør oppfordres til å bruke disse lisensene fremfor å opprette særavtaler med de enkelte brukerne. Særavtaler kan gjøre det vanskelig å kombinere data fra flere kilder, og en ikke-enhetlig praksis kan føre til at det blir vanskelig for brukerne å orientere seg om hvilke rettigheter de har. Bruk av standardlisenser vil sikre en enhetlig praksis og gjøre bruken av åpne data enklere for de som vil benytte seg av mulighetene. Vi vil også bemerke at med stadig mer internasjonal kontakt kan NLOD være u hensiktsmessig i og med at dette er en særnorsk lisens. Kulturrådet vil derfor anbefale at vi samler oss om rammeverket i CC-lisensene.

Ad Artikkel 9. Vi bemerker oss at departementet antar at bestemmelsens krav er oppfylt, blant annet gjennom data.norge.no. Kulturrådet vil allikevel oppfordre til å styrke og videreutvikle data.norge.no. En satsning her vil være med på å synliggjøre åpne offentlige data og det vil være positivt for en utvikling hvor vi får verdiskapning basert på disse.

Med hilsen

Sønneve Ølnes
avdelingsdirektør

Marte Blomstrøm Heggli
rådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk